

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno rigorozanta:	Mgr. Lukáš Flax
Téma práce:	Právní úprava zbraní a střeliva
Rozsah práce:	215 str./381385 znaků vlastního textu dle prohlášení
Datum odevzdání práce:	8. 4. 2018

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma, stejně jako jiná témata s prvky určité hodnotové kontroverze, přitahuje zájem dlouhodobě. K aktuálnosti přispěla ústavodárná iniciativa spočívající v návrhu novely ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky (sněmovní tisk 1021/0, volební období 2013-17), a také velmi diskutovaná novelizace evropské směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní. V oboru správního práva přitom problematika právní úpravy zbraní a střeliva nepředstavuje frekventované téma kvalifikačních prací.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma předložené rigorozní práce je formulováno široce. Tomu odpovídá i rozsah právní úpravy, jejíž detailní prostudování představuje nutnou podmínku zpracování. Na úseku zbraní a střeliva dochází k rozmanitým formám činnosti veřejné správy, a proto je důležitým předpokladem úspěšného zpracování rovněž ovládnutí teoretického základu správního práva. V neposlední řadě správné uchopení předmětné problematiky vyžaduje určitou znalost reálií, zejména technické aspekty zbraní. Téma lze tedy považovat za náročné. Autor sám nespecifikuje použité metody. Je však patrné, že se uplatňuje kombinace popisného a analytického přístupu. Na jejich základě pak autor provádí zobecňující závěry.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je přehledně a vcelku logicky uspořádána. Autor volí namísto složité struktury raději větší počet kapitol a podkapitoly vytváří pouze v jedné další úrovni. Všechny kapitoly se člení minimálně na dvě podkapitoly, ovšem jednou z nich se někdy stává pouze shrnutí podkapitoly předchozí. Jednoduché členění má za následek určité překrývání, např. kapitoly 4. a 6., nebo podkapitoly 5.1. a podkapitoly 7.1. Kapitola 10. o evropské směrnici by snesla přidružení k počátečním pojednáním o právní úpravě, nicméně autor k evropské regulaci přistupuje komplexněji včetně rozboru výhrad České republiky, takže umístění kapitoly je opodstatněné. Členění kapitoly 4. by zřejmě zasloužilo trochu racionálnější uspořádání, jde ve skutečnosti o vybrané rozličné aspekty právní úpravy zbraní, které dohromady neutvářejí soudržný celek, ale spíše slouží jako uvedení do problematiky a k vymezení souvislostí pro následující kapitoly. Podkapitola 10.9 (*Žaloba České republiky proti Evropskému parlamentu a Radě*) by zasloužila zpřesnění názvu.

4. Vyjádření k práci

Předmětem posudku je přepracovaná práce. V tomto směru lze konstatovat výrazný posun v zaměření práce směrem k oboru správního práva a také citelný kvalitativní posun. Autor se uceleným způsobem věnuje problematice právní úpravě zbraní a střeliva. Je patrné, že pojednávané problematice rozumí po věcné stránce a vyzná se i v rozsáhlé právní úpravě.

Rigorozní práce nepřináší nic zásadně nového, nicméně i provedené detailní systematické zpracování předmětné problematiky, zejména z pohledu forem činnosti veřejné správy, je přínosné a může čtenářům výrazně přispět ke snazší orientaci v problematice. Předložená práce obsahuje celou řadu pozitivních dílčích prvků, které nenechávají na pochybách, pokud jde o schopnosti jejího autora – multidisciplinární přesah, schopnost přehledné orientace ve složitých problémech, vynikající stylistika (i přes četné gramatické chyby) a osobní zanícení pro téma. Současně ovšem obsahuje některá věcná pochybení, rozebraná podrobněji v části 6. tohoto posudku.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem práce, který autor vytýčil v úvodu, je „poskytnout aktuální přehled právní úpravy, doplněný o zkoumání účelu a systematiky právní úpravy“. Takto formulovaný cíl by sám o sobě nebyl dostatečný, stejně jako přání autora, aby se jeho práce stala „praktickou pomůckou k proniknutí do právní úpravy zbraní.“ Z obsahu je ovšem patrné, že autor jde ve svém zpracování nad tento rámec a reálně naplňuje obecné požadavky na rigorozní práci, tedy hlouběji analyzuje právní úpravu ve společenském kontextu, odhaluje nedostatky a navrhuje řešení. Dílčí cíle jsou pak autorem zpravidla formulovány v jednotlivých podkapitolách. Poměrně závažné závěry v jednotlivých podkapitolách jsou však ne vždy přesvědčivě podloženy předcházejícím textem, např. konstatace na str. 19 „Hodnota svobody a práva nosit zbraň nemůže ustoupit věcnému hledisku rozeznání nenulových rizik s držením zbraně spojených“ versus předcházející text.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	S ohledem na nedostatek monografických zpracování a na rozsah práce je patrné, že autor prokázal velkou míru samostatnosti při zpracování. Dílčí pochybení týkající se kapitoly 3. jsou uvedena v kolonce práce se zdroji.
Logická stavba práce	Jak bylo uvedeno výše, práce vykazuje logickou stavbu na úrovni kapitol, drobnější výtky směřují proti stavbě některých podkapitol (viz např. obsah versus struktura kapitoly 3.)
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor byl nucen obejít se bez rozsáhlé odborné literatury (to zvyšuje přínos práce). Využívá výrazně možností internetových zdrojů, včetně cizojazyčných. V elektronické formě zřejmě načerpává i tituly existující v tištěné podobě, přičemž to není dostatečně reflektováno. U komentáře autorů Teryngel, Kreml tak nelze vůbec rozpoznat rok vydání této publikace. V práci nejsou uváděny přesné adresy internetových zdrojů

	<p>přímo v poznámkách pod čarou, nýbrž až v závěru. Citační údaje jsou nejednotné struktury. Seznam pramenů není optimálně strukturován, internetové zdroje zahrnují literaturu i právní předpisy, ačkoliv ty mají své samostatné oddíly.</p> <p>Velmi významný nedostatek se objevuje v kapitole 3. nazvané „<i>Představení společenskovedních východisek hodnocení právní úpravy</i>“. Rigorozant sice na začátku vyzdvihuje diplomovou práci Jana Chrastila (FSV, UK), nicméně neuvádí, že i v dalším textu z této práce čerpá, nebo alespoň je výrazně inspirován celou kapitolou z uvedené diplomové práce. Rigorozant již jen přímo odkazuje na různé cizojazyčné internetové zdroje. Jejich posloupnost a obsah z nich použitý však vykazuje shodu se zdroji z kap. 2 uvedené diplomové práce, byť text je parafrázovaný. Jednotlivě tak za sebou následují poznatky od autorů Hamdy, Lorenz, institucí Harvard T.H. Chan School of Public Health, Law Center to Prevent Gun Violence, dále autorů Kleck a Patterson, Xu, Wright a Rossi, Cook a Ludwig, Kahan a Braman, Thaler a Sunstein. Uvedené kapitoly nejsou obsahově zcela totožné. Nyní předložená rigorozní práce uvádí několik odkazů navíc (Sokol, Robejšek a Cílek, Moss, Zimbardo a další), některé odkazy z uvedené diplomové práce naopak neobsahuje. Přesto by bylo žádoucí význam primárního zdroje přiznat, nikoliv ho pouze ještě jednou řadově citovat mezi ostatními uvedenými. Takový postup není korektní. Určitá inspirace je patrná z některých společných formálních nedostatků (např. chybějící těžky u odkazů Wright a Rossi, neúplné uvedení názvu instituce Giffords Law Center to Prevent Gun Violence a další). Uvedená kapitola tak i přes její zajímavý obsah může být Achilovou patou rigorozní práce. Ve prospěch rigorozanta však mohou hovořit tyto skutečnosti. Za prvé, minimálně některé z odkazů musel samostatně prostudovat, neboť oproti uvedené diplomové práci některé formální nedostatky odstranil. Za druhé, tento přístup nebyl identifikován v jiných částech rigorozní práce. Za třetí, problematická kapitola není z hlediska oboru správního práva nosným pilířem práce a práce by se bez ní obešla, obsahem i rozsahem.</p>
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Předložená práce zasahuje do potřebné hloubky, i když některá místa (viz připomínky dále) by

	zasloužila hlubší zpracování. Souhrnně však lze konstatovat, že autor prokázal, že je schopen se detailně a tvůrčím způsobem věnovat dílčímu odbornému tématu v souvislostech a systematicky uvedenou problematiku třídit. Práce není objevná, ale přesto se jeví jako přínosná z hlediska způsobu zpracování tématu.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce by mohla být preciznější v celé řadě jednotlivostí, které by detailnější kontrola před svázáním odhalila. Kromě výtek uvedených v sekci práce se zdroji je to například zpracování čísel poznámek pod čarou v textu v kap. 4, např. na str. 40. Rušivě působí nejednotný přístup k uvádění titulů autorů.
Jazyková a stylistická úroveň	Rigorozant povětšinou vykazuje vysoký a čtivý styl. Občas se ovšem objevují méně srozumitelné formulace. Výskyt gramatických chyb a překlepů (i v názvu kapitoly) je relativně vysoký (malá a velká písmena, interpunkce, skloňování).

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Dílčí připomínky k obsahu práce:

V podkapitole 4.2 jsou vymezeny zbraně pouze kategorií A a B, nikoliv už dalších, ani není vysvětleno, proč jsou vynechány. Zřejmě neplatí první věta na str. 2, že člověk je jediným živým tvorem, který používá speciálních nástrojů k poranění, zabití či zničení cíle – zbraní (používání zbraní k lovu jiných savců bylo dokumentováno u šimpanzů). Na str. 3 a 5 jsou používány výrazy palné zbraně a střelné zbraně bez vysvětlení a zdá se, že synonymicky. Výraz právní norma je na str. 5 nesprávně použit ve smyslu právního předpisu. Srovnání rizik nošení střelných zbraní zřejmě nelze stavět na roveň „*požívání alkoholu, cukru, živočišných produktů, koření cigaret*“, viz str. 20.

Na str. 61 a 62 by bylo vhodnější namísto informace, že tiskopis přihlášky je stáhnutelný na stránkách Ministerstva vnitra, nejprve uvést, že forma tiskopisu je stanovena zákonem a podoba tiskopisu plyne z prováděcího právního předpisu (je to však uvedeno v kap. 7, viz str. 74). Na str. 62 je nevhodně formulované (obsahuje duplicitu) vyjádření: „*O posouzení spolehlivosti žádá i městský úřad a magistrát v místě bydliště žadatele*“. Na str. 62 autor uvádí, že v příloze přikládá přehled úkonů ve správním řízení poskytnutý Policií ČR. Uvedená příloha ovšem neobsahuje seznam úkonů ve správním řízení, ale seznam podkladů pro rozhodnutí. Na str. 63 by bylo správné uvést, že vydání průkazu zbraně souvisí s registrací, nikoliv pouze fakt, že se učiní záznam o vydání dokladu. Na str. 63 je nesrozumitelná první věta podkapitoly 5.2.

Na str. 64 autor vymezuje nařízení jako právní předpis vydaný správním orgánem k provedení zákona. Ovšem o pár řádků níže nastupuje kontrastní informace, že mezi nařízení spadají i právní předpisy obcí a krajů v samostatné působnosti. Ve druhém odstavci na str. 65 je nesprávně uchopen vztah čl. 78 Ústavy a speciálního zákonného zmocnění v § 79 odst. 1 zákona o zbraních a střelivu. Nelze souhlasit s vyjádřením, že „*vládě není ustanovením § 79 odst. 1*

zákona o zbraních ani tak zakládána povinnost, jakože je úkolována“. Věta na str. 66 „*správní akty, které jsou současně právními předpisy*“ odporuje vymezení správních aktů v kap. 7. na str. 69. Na str. 67 je nepřesným zjednodušením vyjádření, že vnitřní předpisy „*pro občany ČR by měly být neznatelné*“.

V kapitole o správních aktech není optimálně pro čtenáře odlišována hmotněprávní a procesní rovina. Není zřejmé, proč na druhé straně této kapitoly o správních aktech (str. 70) se objevuje informace, že „*zákon o zbraních a střelivu neposkytuje zvláštní základ pro vydávání vyjádření, osvědčení a sdělení*“. Závěr na str. 85, že rozhodnutí Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva o tom, do jaké kategorie zbraň patří, je konstitutivní, se nejeví jako správný.

Na str. 92 je nepochybně na místě provedený odkaz na zákon o kontrole, ovšem nepřesné je vyjádření, že § 75 ods. 3 zákona o zbraních a střelivu subsidiaritu zákona o kontrole „*zakládá*“. Kapitola desátá o správním trestání je obsahově rozsáhlá s ohledem na množství skutkových podstat, což s sebou nese nižší pozornost některým obecnějším problémům, např. otázce aplikovatelnosti ustanovení o zpřísnění trestu nad horní hranici (uplatnění zásady asperační), viz str. 116.

V samotném závěru, kde autor rekapituluje závěry práce a poukazuje na některá zajímavá fakta, působí banálně a tím kontraproduktivně věta: „*Z hlediska správně právní teorie se podařilo poukázat na velmi úzkou vazbu zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád*“. Podobné vazby na správní řád vykazuje celá řada zákonů a jedná se o zcela běžný jev.

Otázky k obhajobě:

1. Obecně - schopnost reagovat na výše uvedené připomínky
2. Je trvalý vývoz zbraně do zahraničí bez potřebného povolení trvajícím přestupkem?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci k obhajobě doporučuji.
---	------------------------------

V Praze dne 20. 8. 2018

oponent